

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/76/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7111218351
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7111218351.5

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci navrhovateľov: 1. L. M. H., D. X.X.XXXX, H. N. H. X, G., X. L. B. H., D. XX.X.XXXX, H. N. H. X, G., obaja zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kerecman spoločnosť s ručením obmedzeným, so sídlom Rázusova 1, Košice, proti odporcom: X. V. S., D. X.X.XXXX, H. N. O. X, G., X. O. Š. U., D. X.X.XXXX, H. N. H. X, G., X. V. F. G.L. Z..F..P., Z. Z. O. XX, G., L.: XX XXX XXX, X. O. O. Z., D. XX.XX.XXXX, H. N. H. X, G., X. L. I. Z., D. X.X.XXXX, H. N. H. X, G.L., X. O. D. Z., D. XX.X.XXXX, H. N. M. XX, G., X. O. G., Z. Z. H. Z. XX/A, G., L.: XX XXX XXX, X. W. G., D. XX.X.XXXX, H. N. H. XX, G.L., X. L. F. R., D. XX.XX.XXXX, H. N. Z. XX, G., XX. L. C., D. XX.XX.XXXX, H. N. P. X, G., XX. H. S., D. XX.X.XXXX, H. N. H. X, G.L., XX. L. G., D. X.X.XXXX, H. N. J. XX, XXXX F., Š., XX. M. G., D. XX.X.XXXX, H. N. J. XX, XXXX F., Š., XX. L. V. G., D. X.X.XXXX, H. N. U. X, G.Š., XX. L. M. G., D. XX.XX.XXXX, H. N. W. X, G., XX. S. G., D. X.X.XXXX, H. N. C. XX, G., XX. M. W., F. Č., D. X.X.XXXX, H. N. Y. XX, G., XX. O. F. W., F. W., D. X.X.XXXX, H. N. XX J. Y., U. Z. XJQ, S. N., odporcovia v 1. až 6. rade a vo 8. až 15. rade a v 17. a 18. rade, zast. JUDr. Marekom Gibom, advokátom, so sídlom Hviezdoslavova 4, Trebišov, o určenie neplatnosti zmlúv o vstavbe bytu, kúpnych zmlúv a zmluvy o zabezpečovacom prevode práva a o určenie vlastníckeho práva s príslušenstvom, o odvolaní odporcov v 1. až 6. rade, v 8. až 15. rade a 17. a 18. rade proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 24.9.2015, č.k. 24C/166/2011-619 v spojení s opravným uznesením zo dňa 16.12.2015, č.k. 24C/166/2011-628 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v spojení s opravným uznesením zo dňa 16.12.2015, č.k. 24C/166/2011-628 v napadnutom výroku o náhrade trov prvostupňového konania.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice I (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením zo dňa 24.9.2015, č.k. 24C/166/2011-619 v spojení s opravným uznesením zo dňa 16.12.2015, č.k. 24C/166/2011-628 konanie zastavil a odporcom náhradu trov konania nepriznal.

Konanie zastavil podľa § 96 ods. 1, 2 O.s.p., lebo navrhovatelia vzali späť návrh na začatie konania po začatí pojednávania a odporcovia súhlasili so späťvzatím návrhu.

Výrok o náhrade trov konania odôvodnil súd aplikáciou § 146 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 150 ods. 1 O.s.p. Pretože dôvodom zastavenia konania bol výlučne procesný úkon navrhovateľov (späťvzatie návrhu na začatie konania) vychádzajúc zo zásady procesného zavinenia zastavenia konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. navrhovatelia by boli povinní nahradiť odporcom účelne vynaložené trovy konania.

Aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, ale súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Dôvody hodné osobitného zreteľa sa týkajú dvoch

oblastí; ide o určitý charakter konania alebo procesnú situáciu alebo o sociálne aspekty. V predmetnej veci okresný súd dôvody hodné osobitného zreteľa videl v sociálnych aspektoch. Z rozhodnutí Centra právnej pomoci Košice č. 1N795/2011 zo dňa 30.6.2011 a č. 1N273/2011 zo dňa 29.4.2011 súd zistil, že navrhovateľom v 1. a 2. rade bol ako osobám v materiálnej núdzi priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci, z dôvodu, že navrhovateľ v 1. rade je nájomcom bytu, nevlastní žiaden majetok vyššej hodnoty, či už hnuiteľný alebo nehnuteľný. Navrhovateľka v 2. rade bola v evidencii uchádzačov o zamestnanie, v období od júna 2010 do decembra 2010, poberala dávky v nezamestnanosti, a od januára 2011 nemá žiaden príjem. Navrhovateľ v 1. rade a navrhovateľka v 2. rade a 3 nezaopatrované deti: W. H., D.. X.X.XXXX, O. H., D.. XX.X.XXXX a H. H., D.. XX.X.XXXX, sa nachádzajú v stave materiálnej núdze, pretože príjem nedosahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného zákonom č. 601/2003 Z.z. Okresný súd zistil z oznámení Centra právnej pomoci v Košiciach zo dňa 8.4.2015 č. 2759/2015 a zo dňa 10.8.2015 č. 7896/2015, že príjmová situácia navrhovateľov bola prehodnocovaná v apríli 2015 a v júli 2015 a obaja naďalej spĺňali podmienky pre poskytnutie právnej pomoci. Podľa § 7 ods. 4 zák. č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, sa príjmová situácia žiadateľov prehodnocuje každých 12 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok na poskytnutie právnej pomoci.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa, spočívajúca v nepriaznivých majetkových, osobných, sociálnych pomeroch na strane navrhovateľov, a je daná od začiatku konania a pretrváva doposiaľ. Priznanie náhrady trov konania odporcom by malo zvlášť nepriaznivé dôsledky na životnú úroveň navrhovateľov. Lepšie povedané navrhovatelia nedisponujú majetkom, resp. finančnými prostriedkami, ktoré by im reálne umožňovali nahradiť trovy konania odporcov v uplatnenom rozsahu. Zároveň súd konštatoval, že nepriznanie trov konania odporcom nebude mať zvlášť nepriaznivé dôsledky pre odporcov, berúc do úvahy aj výšku náhrady trov konania.

Proti výroku uznesenia okresného súdu zo dňa 24.9.2015, č.k. 24C/166/2011-619 o nepriznaní náhrady trov konania podali odporcovia v 1. až 6. rade, 8. až 15. rade a 17. a 18. rade odvolanie v zákonnej lehote. Navrhli zmeniť napadnutý výrok uznesenia a priznať odporcom v 1. až 6. rade, 8. až 15. rade a 17. až 18. rade právo na náhradu trov konania v súlade s § 146 ods. 2 O.s.p. Vyčítali súdu, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania prevzal (súd) argumentáciu navrhovateľov obsiahnutú v (ich) späťvzatí návrhu na začatie konania. Uvedli, že navrhovatelia vzali späť návrh takmer po štyroch rokoch od jeho doručenia súdu. Odporcovia sa v predmetnom konaní viackrát vyjadrili. Už vo svojom vyjadrení zo dňa 16.11.2012 (doručenom okresnému súdu dňa 20.11.2012) okrem iného poukazovali na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31.7.2007 sp.zn. 3Sž-o-KS17/2005, a vo vyjadrení zo dňa 20.4.2015 (doručenom okresnému súdu dňa 21.4.2015) poukázali na nález Ústavného súdu SR č. PL ÚS 110/2011-40 z 3.7.2013, v ktorom Ústavný súd SR uviedol, že podľa názoru ústavného súdu má povahu len interpretačného charakteru a možno ho odstrániť uplatnením metódy logického výkladu. Navrhovatelia totiž hneď po podaní návrhu na začatie konania podali návrh na zápis poznámky o začatí konania do katastra nehnuteľností, ktorá je „dodnes“ zapísaná na LV č. XXXXX kat. úz. Z. O.. Existencia „poznámky“ od začiatku tohto konania obmedzovala a dodnes obmedzuje odporcov, ktorí boli alebo sú vlastníkami bytov a s tým spojené problémy v stavebnom konaní, nemožnosť si vziať úver od banky na rekonštrukciu bytu a pod. Odporcovia od začiatku poukazovali na ďalšie konanie navrhovateľov, ktoré považovali za šikanózne, svojvoľné zaberanie a poškodzovanie spoločných častí a zariadení domu a pod., predkladaním fotodokumentácie, podaní a oznámení na Mestskú políciu a pod. Navrhovatelia sa ani raz písomne nevyjadrili k meritu prejednávanej veci (s výnimkou návrhu na začatie konania), ani k jednému z písomných vyjadrení odporcov, ani k dôvodom späťvzatia Mesto Košice zo dňa 29.6.2012. Právny zástupca navrhovateľov bol viackrát „nahliadať“ do súdneho spisu. Navrhovatelia už pred rokom a pol mali vedomosť, že súdne konanie vedené na okresnom súde pod sp.zn. 16C/449/2009 (pôvodne 16C/452/2000) je právoplatne skončené, lebo Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 19.11.2013 č.k. 6Co/160/2013-190 potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 19.10.2012 č.k. 16C/449/2009-125. Aj napriek tomu nariadené predbežné opatrenie proti Mestu Košice bolo zrušené až uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22.6.2015 č.k. 6Co/221/2015-360. Odvolatelia pripomenuli, že dôvodom „zrušenia“ súdneho pojednávania určeného na deň 10.3.2015, bola nielen technická prekážka, ale najmä procesný návrh navrhovateľov zo dňa 5.3.2015 - návrh na vstup ďalších účastníkov na strane odporcov ako aj na pripustenie zmeny návrhu. Rovnako aj v upovedomení o odročení alebo zrušení pojednávania zo dňa 2.4.2015 je uvedené, že pojednávanie určené na deň 23.4.2015 o 12.30 hod. je zrušené z dôvodu procesnej prekážky - predvolanie, návrh na začatie konania a uznesenie o pripustení zmeny návrhu a pripustení pristúpenia nových „odporcov“.

sa musí týmto odporcom doručovať platným procesným spôsobom do Veľkej Británie. Rovnaký scenár mali navrhovatelia realizovať aj pred súdnym pojednávaním určeným na deň 16.6.2015, a to podaním procesného návrhu zo dňa 11.6.2015 (5 dní pred termínom pojednávania). O tom svedčí aj zápisnica o pojednávaní zo dňa 16.6.2015, kde právna zástupkyňa navrhovateľov žiadala odročiť pojednávanie zo zdravotných dôvodov navrhovateľa v 1. rade, ktorý sa nachádza na liečení, a taktiež aj s prihliadnutím na procesný návrh zo dňa 11.6.2015, ktorým navrhli pripustiť vstup ďalšieho účastníka do konania na strane odporcov. Naviac právna zástupkyňa navrhovateľov na pojednávaní dňa 16.6.2015 žiadala, aby súd vyžiadal listinné doklady (zmluvy o vstavbe bytu) z katastra nehnuteľností. Na základe uvedeného žiadali navrhovateľov zaviazat' na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 O.s.p. Zastavenie konania zaviniili navrhovatelia svojim podaním zo dňa 26.6.2015, ktorým vzali späť svoj návrh na začatie konania.

Navrhovatelia v písomnom vyjadrení navrhli napadnuté uznesenie vo výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdiť. Žiadali zaviazat' odporcov k náhrade trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 204 O.s.p.) proti rozhodnutiu, voči ktorému odvolanie je prípustné (§ 201 O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu uvedenom v § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporcov v 1. až 6. rade, 8. až 15. rade, 17. a 18. rade nie je dôvodné.

Uznesenie súdu prvého stupňa je v napadnutom výroku o trovách konania účastníkov vecne správne a preto ho odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Mimoriadne podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody uznesenia týkajúce sa trov konania, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto v podrobnostiach aj odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Odvolacie námietky odvolateľov nemajú vplyv na vecnú správnosť napadnutého výroku uznesenia a nie sú spôsobilé privodiť priaznivejšie rozhodnutie v prospech odvolateľov.

K dôvodom, ktoré obsahuje napadnuté uznesenie, ako aj k dôvodom odvolania považuje za potrebné odvolací súd uviesť nasledovné:

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinií, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Citované ustanovenie vyjadruje zásadu zodpovednosti za zastavenie konania, pričom otázka zavinenia sa hodnotí podľa procesného výsledku a zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska, nie podľa hmotného práva.

Ak vzal navrhovateľ návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť trovy konania odporcov.

Ak však návrh je podaný dôvodne, a keď k späťvzatiu došlo pre správanie sa odporcu, je povinný nahradiť trovy konania odporca.

Aj v takomto prípade, pokiaľ sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať, ak dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa (pre takéto rozhodnutie) podľa § 150 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Citované zákonné ustanovenie predstavuje z hľadiska náhrady trov konania výnimku zo zásady zodpovednosti za výsledok i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnené tým, že prísna aplikácia ustanovení o náhrade trov konania by mohla v konkrétnych prípadoch

viesť k nežiaducim tvrdom. Zákon preto stanovuje všeobecné podmienky, za ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k zmierneniu dôsledkov právnych noriem, upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Toto zákonné ustanovenie dopadá na toho účastníka, ktorý by inak mal právo na náhradu trov konania. Predpokladom jeho použitia je existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov inak úspešnému účastníkovi a existencia výnimočnosti daného prípadu.

K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácie. Tento dôvod je daný charakterom konania alebo charakterom procesnej situácie.

Dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať aj sociálnej situácie účastníkov. V takomto prípade je potrebné pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch účastníkov konania, teda nielen toho, koho by postihovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj toho, ktorého majetková sféra by bola použitím výnimočného ustanovenia dotknutá. Do úvahy treba brať tiež také okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nároku.

Z uvedeného výkladu § 150 O.s.p. vyplýva, že dôvody hodné osobitného zreteľa sa môžu týkať aj sociálnej situácie účastníkov. V prípade, že táto sociálna situácia neumožňuje účastníkovi konania nahradiť súdne trovy bez toho, aby tým došlo k nepriaznivému zásahu do jeho majetkových pomerov, a prípadne aj k ohrozeniu uspokojovania jeho základných životných potrieb, je aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. dôvodná.

V prejednávanej veci okresný súd vecne správne rozhodol, ak zohľadnil mimoriadne ťaživé a obzvlášť nepriaznivé majetkové, osobné, zárobkové a sociálne pomery navrhovateľov, ktorí sa dlhodobo nachádzajú v stave materiálnej núdze. Ich príjem nedosahuje ani 1,4-násobok sumy životného minima stanoveného zákonom č. 601/2003 Z.z. Navrhovatelia nevlastnia žiaden hnuteľný, ani nehnuteľný majetok vyššej hodnoty a starajú sa o tri maloleté deti, mal. Dominika, mal. Matúša a mal. Teréziu. O nepriaznivej sociálnej situácii navrhovateľov svedčí aj to, že navrhovateľom bol rozhodnutím Centra právnej pomoci zo dňa 29.4.2011 a dňa 30.6.2011 priznaný nárok na bezplatnú právnu pomoc podľa zák. č. 327/2005 Z.z. Príjmová, majetková a sociálna situácia navrhovateľov je pravidelne preskúmaná a prehodnocovaná Centrom právnej pomoci, ktorého aktuálne stanovisko k aktuálnym pomerom a sociálnemu postaveniu navrhovateľov si vyžiadal aj okresný súd pred rozhodnutím o trovách konania.

Odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ by za takejto situácie boli navrhovatelia zaviazaní nahradiť trovy konania odporcom, malo by toto rozhodnutie nepriaznivý dopad na pomery navrhovateľov, mohlo by ohroziť aj uspokojovanie ich základných životných potrieb ako aj životných potrieb členov ich domácnosti. Na druhej strane týmto rozhodnutím nedôjde k neoprávnenému zásahu do majetkových práv odporcov, ktorí počas konania nedeklarovali skutočnosti svedčiace o ich nepriaznivých majetkových pomeroch.

Námietky odvolateľov, že navrhovatelia počas konania niekoľkokrát navrhli zmenu návrhu ako aj rozšírenie účastníkov na strane odporcov, nie sú takého charakteru, ktoré by vylúčili aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p.

Z týchto dôvodov ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje uznesenie súdu prvého stupňa, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

Rovnako rozhodol odvolací súd aj o trovách odvolacieho konania, teda v zmysle § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p. a vyslovil, že účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.